

ที่ สธ ๐๒๑๓.๐๕๒/ ๑๘๗/๓๑

สถาบันพระบรมราชชนก
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแบบประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทุกแห่ง

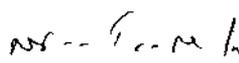
- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. (ร่าง) แบบประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก จำนวน ๑ ชุด
๒. (ร่าง) วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก
กับค่านิยม (Core value) ของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ สถาบันพระบรมราชชนก ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์สถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และกำหนดตัวชี้วัดเป้าประสงค์ที่ ๔ ร้อยละของบัณฑิตที่ได้รับการประเมินคุณภาพบัณฑิตด้านการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ โดยอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนกได้กำหนดไว้ว่า “บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดสมรรถนะของบัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนกที่ตอบสนองอัตลักษณ์ประกอบด้วย ๓ ประการ คือ ๑) มีจิตบริการ (Service mind) ๒) มีการคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical thinking) และ ๓) การมีส่วนร่วมของผู้ป่วย/ผู้รับบริการ (Patient participation) รวมทั้งมีการสร้างแบบประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งในปัจจุบันบริบทต่าง ๆ ของสังคม และระบบบริการสุขภาพของประเทศเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก จึงควรปรับปรุงแบบประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนก (SAP) ให้สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

ในการนี้ สถาบันพระบรมราชชนก โดยกลุ่มพัฒนาการศึกษาได้จัดทำ (ร่าง) แบบประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก และ (ร่าง) วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก กับค่านิยม (Core value) ของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก แต่ละแห่งร่วมกันพิจารณา ให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุง พร้อมทั้งรวบรวมข้อคิดเห็นทั้งหมดนำเสนอในการประชุมเพื่อพัฒนาแบบประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งกำหนดจัดระหว่างวันที่ ๑๑-๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยสถาบันพระบรมราชชนก จะดำเนินการจัดทำหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุมส่งมาภายหลัง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย ธรรมสารโสภณ)
ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรฯ

กลุ่มพัฒนาการศึกษา

โทร: ๐ ๒๕๙๐ ๑๘๒๔

โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๑๘๓๐

(ร่าง) แบบประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก

วิทยาลัย.....

แบบประเมินฉบับนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ประเมินพฤติกรรมของอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่างและเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบ

1. สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์ ผู้ใช้บัณฑิต นักศึกษาประเมินตนเอง

2. เพศ หญิง ชาย

3. ศาสนา พุทธ อิสลาม คริสต์ อื่นๆ ระบุ.....

4. อายุ ปี

ส่วนที่ 2 แบบประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก คือ “บริการสุขภาพ ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” ประกอบด้วย จิตบริการ (Service Mind) การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking) การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ (Participation) ตามการรับรู้ของท่าน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในข้อที่ตรงกับความเป็นจริงและในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

แสดงพฤติกรรมนั้น สม่ำเสมอ หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้น ทุกครั้ง ของการให้บริการการดูแลผู้รับบริการ

แสดงพฤติกรรมนั้น บ่อยครั้ง หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้น 3 ใน 4 ครั้ง ของการให้การดูแลผู้รับบริการ

แสดงพฤติกรรมนั้น บางครั้ง หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้น 2 ใน 4 ครั้ง ของการให้การดูแลผู้รับบริการ

แสดงพฤติกรรมนั้น น้อย หมายถึง แสดงพฤติกรรมนั้น 1 ใน 4 ครั้ง ของการให้การดูแลผู้รับบริการ

ไม่เคย แสดงพฤติกรรมนั้น หมายถึง ไม่เคยแสดงพฤติกรรมนั้นเลยแม้แต่ ครั้งเดียว

หมายเหตุ

1. ข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นของท่านจะนำไปวิเคราะห์โดยภาพรวม จึงไม่มีผลใดๆต่อผู้ให้ข้อมูล

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำไปพัฒนาอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก การตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง จะทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ลำดับ ที่	พฤติกรรม	ความถี่ของการแสดงพฤติกรรม				
		สม่ำเสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย	ไม่ เคย
จิตบริการ (S=Service Mind) : การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรักความเมตตา ใส่ใจในความทุกข์ที่เป็น ปัญหาของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจะให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน วางใจ เป็นกลางในการให้บริการ โดยคำนึงถึงความเป็นเหตุ เป็นผลบนพื้นฐานของความเข้าใจคนอื่นตามความเป็นจริง						
1	ให้บริการด้วยสีหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตร					
2	มีพฤติกรรมเป็นกันเองและให้เกียรติผู้รับบริการทุกคน					
3	ไม่แสดงสีหน้าเบื่อหน่ายในการตอบคำถามผู้รับบริการ					
4	รู้จักทักทาย ชักถาม และใช้ภาษาที่สุภาพ					
5	แสดงความกระตือรือร้น และเป็นมิตรต่อผู้รับบริการ					
6	มีกิริยา ท่าทาง สุภาพ อ่อนน้อม อ่อนโยน ในการ ให้บริการแก่ผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
7.	ให้บริการด้วยความเต็มใจโดยเข้าใจผู้อื่นตามเงื่อนไข เฉพาะของแต่ละบุคคล					
8	รู้จักเก็บอารมณ์ ไม่แสดงความโกรธหรือไม่พอใจต่อผู้รับบริการ					
9	แสดงท่าที เห็นใจ เข้าใจ ในความเดือดร้อน ความยากลำบาก ของผู้รับบริการ					
10	มีความพยายาม และไม่แสดงอาการเบื่อหน่ายในการ อธิบายในสิ่งที่ผู้รับบริการไม่รู้ให้มีความชัดเจน					
11	นำข้อมูลของผู้รับบริการมาประกอบการตัดสินใจก่อน การให้บริการ					
12	ให้บริการด้วยความถูกต้องรวดเร็ว และตอบสนองความ ต้องการของผู้รับบริการ					
13	มีความกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือผู้รับบริการอื่นๆ แม้ไม่ อยู่ในความรับผิดชอบ					
14.	ให้บริการ หรือกระทำการกิจกรรมต่างๆโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน					
15.	ปฏิบัติงานโดยยึดประโยชน์ของผู้รับบริการและหน่วยงาน เป็นหลัก					
16	ยอมรับในความคิด พฤติกรรม และความเป็นตัวตนของ ผู้รับบริการ ไม่เอาความคิดของตนเองไปตัดสิน					
17	ให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ ที่ สอดคล้องกับบริบทและสภาพจริงของผู้รับบริการ					
18	ให้บริการด้วยความใส่ใจในปัญหาและความทุกข์ของ ผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
19	ผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้อง แสดงความพึงพอใจต่อการ ให้บริการ					

ลำดับ ที่	พฤติกรรม	ความถี่ของการแสดงพฤติกรรม				
		สม่ำเสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย	ไม่ เคย
การคิดเชิงวิเคราะห์ (A=Analytical Thinking) : การคิดที่อยู่บนฐานของการมีข้อมูลที่หลากหลาย ตามสภาพความเป็นจริงเพื่อเป็นการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ อย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่การแก้ปัญหาของผู้รับบริการที่สอดคล้องกับบริบทสภาพการดำรงชีวิต						
1	ตั้งคำถาม เพื่อซักถาม ข้อมูล/ ปัญหาต่างๆ ของผู้รับบริการ เพื่อให้เข้าใจหรือตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล/ ปัญหาต่างๆ ได้					
2	มีทักษะในการรวบรวมข้อมูล/ ปัญหาของผู้รับบริการอย่างเป็นระบบ					
3	แยกแยะข้อมูล/ ปัญหาต่างๆ ของผู้รับบริการ					
4	สรุปข้อมูล/ ความคิดเห็น/ ปัญหาต่างๆ					
5	เชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของผู้รับบริการเพื่อประกอบการตัดสินใจ					
6	ประเมินปัญหาต่างๆ ของผู้รับบริการ ได้สอดคล้องกับสถานการณ์					
7	ให้ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาในงานที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนและตรงประเด็น					
8	ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจในการให้บริการหรือการแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง					
9	มีทักษะในการนำเสนอข้อมูล/ ปัญหาของผู้รับบริการหรือแนวทางในการแก้ปัญหา ได้อย่างชัดเจน เพื่อให้ทีมใช้ในกรณีตัดสินใจ					
10	มีทักษะในการเปรียบเทียบจุดดี/ จุดด้อยของวิธีการให้บริการหรือการแก้ปัญหาในแต่ละวิธี					
11	มีทักษะในการจัดลำดับความสำคัญก่อน-หลังในการปฏิบัติงาน					
12	อ้างอิงข้อมูล ข่าวสาร หรือเหตุการณ์ต่างๆ ถูกต้อง น่าเชื่อถือ					
13	ประเมินผู้ให้บริการ ตามบริบทที่เป็นจริงของผู้รับบริการ					
14	รวบรวมข้อมูลที่เป็นจริงอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง					
15	วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการบนฐานข้อมูลจริงของผู้รับบริการ/ ประชาชน					
16	เชื่อมโยงความรู้วิชาการเข้าสู่การแก้ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการโดยสอดคล้องกับบริบท					
17	สามารถวางแผนให้บริการสุขภาพได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของชีวิตจริง					
18	พัฒนาตนเองได้สอดคล้องกับศักยภาพที่เป็นจริง					

ลำดับ ที่	พฤติกรรม	ความถี่ของการแสดงพฤติกรรม				
		สม่ำเสมอ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย น้อย	น้อย ที่สุด
<p>การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ (P=Participation) : เป็นการให้บริการสุขภาพที่คำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ซึ่งเกิดจากความเข้าใจ สภาพการดำรงชีวิต บริบท เชื้อชาติ ศักยภาพ ความสามารถ ที่มีต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้รับบริการ ทั้งนี้ผู้ให้บริการสามารถถ่วงดุล คัดเลือกความรู้ที่เหมาะสมและเสนอเป็นทางเลือก เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง โดยให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมรับรู้ ตัดสินใจและแก้ปัญหาสุขภาพของตนเองและครอบครัว ตลอดจนสนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้</p>						
1	รับฟังข้อมูล/ปัญหา/ความต้องการ ของผู้รับบริการ ด้วยความตั้งใจ ไม่แสดงความเบื่อหน่าย					
2	ให้โอกาสผู้รับบริการได้แสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม					
3	ให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลของผู้รับบริการ มาประกอบการให้บริการ					
4	ให้ข้อมูล/ข้อเสนอแนะ/บริการต่างๆ แก่ผู้รับบริการโดย คำนึงถึงความถูกต้องและความพึงพอใจของผู้รับบริการ					
5	ให้โอกาสผู้รับบริการในการซักถามข้อข้องใจ/ข้อมูลต่างๆ ด้วยท่าทางเป็นมิตร					
6	ให้เวลาอย่างเหมาะสมแก่ผู้รับบริการ ในครั้งรับฟังความคิดเห็นหรือข้อมูล ของผู้รับบริการด้วยกิจวัตรที่ สุภาพ อ่อนโยน และให้เกียรติแก่ผู้รับบริการทุกคน					
7	ได้สอบถามความไม่พึงพอใจในครั้งรับบริการ					
8	ได้สอบถามความคาดหวังของผู้รับบริการ					
9	สร้างสัมพันธภาพกับผู้รับบริการอย่างต่อเนื่อง					
10	รับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการและช่วยกันสรุปแนวทางการปฏิบัติต่อไปโดยให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ					
11	ปรับปรุงการให้บริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการทันทีหรือเมื่อมีโอกาส เพื่อให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ/ประทับใจ					
12.	ให้บริการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ					
13.	ให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ร่วมรับรู้ ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว					
14	ให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว					
15	ผู้ให้บริการทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน กระตุ้น เสนอทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาแก่ผู้รับบริการ แต่มิใช่เป็นผู้กำหนดวิธีการแก้ปัญหาของประชาชน					

(ร่าง) วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนกกับค่านิยม (Core value) ของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

ความเป็นมาอัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนก

สถาบันพระบรมราชชนก สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีภารกิจในการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อตอบสนองความต้องการของระบบบริการสุขภาพของประเทศ ตามความต้องการของหน่วยงานและตามศักยภาพของสถานศึกษา โดยมีวิทยาลัยในสังกัด 39 แห่ง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรสาธารณสุข ซึ่งนอกจากการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ และทักษะตามที่วิชาชีพกำหนดแล้ว สถาบันพระบรมราชชนกได้จัดการศึกษาโดยเน้นให้บัณฑิตมีคุณลักษณะ “การบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 โดยเริ่มจากวิทยาลัยนาร์่อง 5 วิทยาลัย ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหมวดการศึกษาทั่วไป และต่อเนื่องไปยังหมวดวิชาชีพ ต่อมาได้ขยายไปยังวิทยาลัย 18 แห่ง และได้มาร่วมกันสรุปบทเรียนและประสบการณ์ โดยจัดทำเป็นคู่มือการเรียนการสอนที่เน้นให้บัณฑิตมีคุณลักษณะให้บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วย ความหมายของอัตลักษณ์บัณฑิต แนวคิดสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน เช่น แนวคิดการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ แนวคิดของกระบวนการเรียนการสอนให้เข้าใจมนุษย์ กิจรพัฒนาอาจารย์ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน เป็นต้น ต่อมาได้ขยายการจัดการเรียนการสอนไปยังวิทยาลัยทุกแห่ง โดยใช้คู่มือเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน (สถาบันพระบรมราชชนก. 2554) ในปีพ.ศ. 2553 สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งกำหนดอัตลักษณ์บัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนกจึงได้ดำเนินการกำหนดอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนกในปีพ.ศ. 2554 โดยระดมความคิดเห็นผู้บริหารในสถาบันพระบรมราชชนกส่วนกลาง ผู้บริหารวิทยาลัยทุกแห่ง และอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดอัตลักษณ์บัณฑิตสถาบันพระบรมราชชนก และมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ใช้คุณลักษณะบัณฑิตที่กำหนดไว้คือ “บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์” เป็นอัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนก หมายถึงการให้บริการที่เป็นมิตร มีความรัก ความเมตตา ใส่ใจในปัญหาและความทุกข์ของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการที่เป็นจริง โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการเป็นหลัก และได้กำหนดตัวชี้วัดสมรรถนะของบัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนกที่ตอบสนองอัตลักษณ์ไว้ 3 ประการที่จดจำได้ง่าย คือ “S A P” หมายถึง 1) มีจิต-บริการ (Service mind : S) 2) มีการคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical thinking : A) และ 3) การมีส่วนร่วมของผู้ป่วย/ผู้รับบริการ (Patient participation) (สถาบันพระบรมราชชนก. 2554)

นิยามศัพท์อัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนกกำหนด (สถาบันพระบรมราชชนก. 2554)

1. จิตบริการ (Service mind)

การให้บริการที่เป็นมิตร มีความรักความเมตตา ใส่ใจในความทุกข์ที่เป็นปัญหาของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจะให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน วางใจเป็นกลางในการให้บริการ โดยคำนึงถึงความเป็นเหตุ เป็นผลบนพื้นฐานของความเข้าใจคนอื่นตามความเป็นจริง โดยมีคุณลักษณะ ดังนี้

1) ให้บริการด้วยความเต็มใจโดยเข้าใจผู้อื่นตามเงื่อนไขที่เฉพาะของบุคคลนั้นๆ ยอมรับในความคิด พฤติกรรม และความเป็นตัวตนของผู้รับบริการไม่เอาความคิดของตนเองไปตัดสิน

2) ให้บริการ หรือกระทำกิจกรรมต่างๆโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

3) ให้บริการตามปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ ที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพจริงของผู้รับบริการ ด้วยความใส่ใจในปัญหาและความทุกข์ของผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking)

การคิดที่อยู่บนฐานของการมีข้อมูลที่หลากหลาย ตามสภาพความเป็นจริงเพื่อเป็นการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ อย่างมีวิจารณญาณ โดยเชื่อมโยงความรู้เข้าสู่การแก้ปัญหาของผู้รับบริการที่สอดคล้องกับบริบทสภาพการดำรงชีวิต โดยมีคุณลักษณะ ดังนี้

- 1) มองความจริงตามความเป็นจริงของโลก ของชีวิต เพื่อประเมินสภาพการณ์ตามความจริงอย่างเป็นระบบ
- 2) รวบรวมข้อมูลที่เป็นจริงอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้และ กระบวนการคิดอย่างต่อเนื่อง
- 3) วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการบนฐานข้อมูลจริงของผู้รับบริการ/ประชาชน
- 4) เชื่อมโยงความรู้วิชาการเข้าสู่การแก้ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ โดยสอดคล้องกับบริบท
- 5) สามารถวางแผนให้บริการสุขภาพได้อย่างสอดคล้องกับชีวิตจริง
- 6) พัฒนาตนเองโดยไม่ยึดติดกับกรอบแนวคิด หรือความรู้วิชาการ หรือประสบการณ์ของตนเองเพียงอย่างเดียว

3. การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ (Participation)

เป็นการให้บริการสุขภาพที่คำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ซึ่งเกิดจากความเข้าใจ สภาพการดำรงชีวิต บริบท เจ็บป่วย ศักยภาพ ความสามารถ ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้รับบริการ ทั้งนี้ผู้ให้บริการสามารถกลั่นกรอง คัดเลือกความรู้ที่เหมาะสมและเสนอเป็นทางเลือก เพื่อให้ผู้รับบริการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง โดยให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมรับรู้ ตัดสินใจและแก้ปัญหาสุขภาพของตนเองและครอบครัว ตลอดจนสนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้ โดยมีคุณลักษณะ ดังนี้

- 1) ผู้ให้บริการต้องให้บริการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ
- 2) ให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ร่วมรับรู้ ร่วมคิด และร่วมตัดสินใจในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว

๓) ผู้ให้บริการทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน กระตุ้น เสนอทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาแก่ผู้รับบริการ แต่ไม่ใช่ผู้กำหนดวิธีการแก้ปัญหาของประชาชน

๔) กระตุ้น ส่งเสริมผู้รับบริการให้มีการพัฒนาศักยภาพ ให้สามารถแก้ปัญหาสุขภาพของตนเองและครอบครัวเพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้

ค่านิยม (Core value) ของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุข

นอกจากอัตลักษณ์บัณฑิตดังกล่าวข้างต้นแล้ว กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดค่านิยม (Core value) ของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุขในปี.ศ. ๒๕๕๙ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ๒๕๕๙) โดยใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษของกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ M O P H พร้อมทั้งได้นิยามความหมาย และแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

M : Mastery หมายถึง ฝึกฝนตนเองให้มีศักยภาพสูงสุด (ควบคุมตนเองให้ทำงาน คิด พูด อย่างมีสติ ใช้กิริยาวาจาเหมาะสม มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม จริยธรรม รักการเรียนรู้ ค้นหาคำความรู้สม่ำเสมอ มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ)

แนวทางปฏิบัติ ได้แก่

- ดำรงตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ตรงต่อเวลา ไม่ใช้เวลาเวลาเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- ยึดประโยชน์ส่วนรวม ปฏิเสธผลประโยชน์ทับซ้อน
- ร่วมเป็นหูเป็นตา และไม่อดทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- เป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ

O : Originality หมายถึง สร้างสรรค์นวัตกรรม/สิ่งใหม่ๆ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดเป็นประโยชน์ต่อระบบสุขภาพ

แนวทางปฏิบัติ ได้แก่

- ใส่ใจเรียนรู้
- พัฒนาตนเองให้ทันโลก ทันการเปลี่ยนแปลง
- พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

P : People-centered approach หมายถึง ใส่ใจประชาชน ยึดประชาชนเป็นที่ตั้ง เป็นศูนย์กลางในการทำงาน โดยใช้หลัก “เข้าใจ เข้าถึง ทั่วถึง”

แนวทางปฏิบัติ ได้แก่

- บริการอย่างเท่าเทียม สะดวกสบาย มีน้ำใจเอื้อเฟื้อและเป็นทีไว้วางใจ
- ใช้ทรัพยากรของรัฐอย่างประหยัด รู้คุณค่า
- เป็นตัวอย่างที่ดีในการประหยัดพลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อม

H : Humility หมายถึง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ มีน้ำใจ ให้อภัย การเคารพผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รู้แพ้รู้ชนะ เปิดรับฟังความเห็นต่าง จัดการความขัดแย้งด้วยวิธีสร้างสรรค์ ช่วยผู้อื่นแก้ปัญหาในยามคับขัน

แนวทางปฏิบัติ ได้แก่

- เปิดใจรับฟังความเห็นตรงอย่างเคารพและให้เกียรติ
- ดำรงสัมพันธภาพอันดีพี่น้องชาวสาธารณสุข

จากความหมายค่านิยม (Core value) ของบุคลากรกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว จะเห็นได้ว่ามีความคล้ายคลึงกับอัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนกที่กำหนดไว้

